

РЕШЕНИЕ

№ 4

гр. София, 25.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВОЕННО-АПЕЛАТИВЕН СЪД в публично заседание на четвърти февруари през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: бриг. генерал РУМЕН ЛЮБ.
ПЕТКОВ

Членове: полк.ЛИДИЯ П. ЕВЛОГИЕВА
подп. ВАСИЛ М. ПЕТКОВ

при участието на секретаря ЕМИЛИЯ П. СТОЯНОВА
в присъствието на прокурора К. Т. К.
като разгледа докладваното от подп. ВАСИЛ М. ПЕТКОВ Въззивно
наказателно дело от общ характер № 20246000600073 по описа за 2024
година

Производството пред Военно-апелативния съд е по реда на чл. 313 и сл. от НПК. Образувано е по въззивна жалба на подс. бивш к-н К. И. И. срещу Присъда № 9/11.09.2024 г., постановена по НОХД № 16/2024 г. по описа на Военен съд – Сливен. С атакувания съдебен акт подсъдимият е признат за виновен в това, че през периода 10.06.2022 г. – 24.01.2023 г., във военно формирование – С., в качеството си на длъжностно лице „Началник на военно формирование – С.“, по непредпазливост, не изпълнил служебните си задължения, от което произлезли вредни последици за ВМС в размер на 3024,98 лв., изразяващи се в пълна дефектация на двигателя на служебния автомобил, с рег. № На основание чл. 388, ал. 1 от НК и чл. 55, ал. 1, т. 2, б. „б“, вр. чл. 37, ал. 1, т. 2, вр. чл. 42а, ал. 2, т. 1 и т. 2 от НК му е наложено наказание „ПРОБАЦИЯ“ като съвкупност от мерки за контрол и въздействие върху осъдения без лишаване от свобода, а именно: на основание чл. 42а, ал. 2, т. 1, вр. чл. 42б, ал. 1 от НК – пробационна мярка „Задължителна регистрация по настоящ адрес“ за срок от 6 месеца, с периодичност на явяване и подписване пред пробационен служител два пъти седмично и на основание чл. 42а, ал. 2, т. 2 от НК – пробационна мярка „Задължителни периодични срещи с пробационен служител“ за срок от 6 месеца. На основание чл. 189, ал. 3 от НПК е осъден да заплати в полза на: бюджета на съдебната власт по сметка на Военен съд – Сливен сумата в размер на 1307,34 лв. деловодни разноси; в полза на РС „Военна полиция“ – В. сумата в размер на 400 лв. за съдебно авто-

техническа и оценителна експертиза; в полза на Военно-окръжна прокуратура – Сливен сумата в размер на 475,83 лв. за допълнителна съдебно техническа експертиза.

В съдебно заседание въззивната жалба (с допълнение) се поддържа. Защитникът адв. Н. от АК – В. изразява становище, че по делото не е изяснено как процесния камион е бил обслужван и какво е било техническото му състояние, щом е аварирал веднага след като е бил ремонтиран, че е бил към края на своя експлоатационен цикъл и практически счетоводната му стойност е била на нула, както и че не е установено каква е първопричината за навлизане на водата в цилиндрите и кога е започнал корозионния процес в двигателя на автомобила. Защитата сочи грешки в обвинителния акт и в съдебно-техническата експертиза по отношение на номера на двигателя на процесния автомобил – ВЛ в експертизата си е посочил „74885“, по обвинителен акт е „74695“, а по делото има данни, че се касае за „74665“, следователно – не е ясно кой точно е процесния двигател, т.к. той не е приобщен като веществено доказателство по делото. Твърди, че подсъдимият не е бездействал, тъй като е назначил комисия, която 3 или 4 месеца не е съставила акт за изменение, както и че не е имало свободна клетка в авторемонтната работилница (АРР) на Военноморските сили (ВМС), а първата инстанция не е съобщила, какви са задълженията на подсъдимия като началник и на длъжностните лица надолу в йерархията, които не са си изпълнили задълженията. Соци предубеденост на всички свидетели на обвинението, които имали интерес да твърдят, че именно подсъдимият е виновен, защото в противен случай може и трябва да се върне обратно в армията и не се знае дали няма да е командир на същото военно формирование. Подсъдимият, в лична защита, изразява несъгласие със стойността на изчислената щета, като също счита, че бившите му подчинени са заинтересовани от осъждането му. Соци, че съгласно Устава за вътрешна служба на Българската армия (УВС на БА), той е отговорник за цялото поделение, но за парковата територия има материално отговорно лице (МОЛ), който отговаря за и самата машина. Счита, че логистикът в поделението трябва да следи за материалните ресурси, да му докладва и да изготви заповедта за поддръжката на парковия район. Защитникът и подсъдимият настояват атакуваната присъда да бъде отменена и да се постанови нова – оправдателна.

Представителят на държавното обвинение счита, че първоинстанционният съд е извършил задълбочен анализ и проверка на всички доказателства по делото както поотделно, така и в тяхната взаимовръзка, в резултат на което е направил обоснован извод за доказаност на обвинението и виновност на подсъдимия. Соци, че по делото е изяснено кога е настъпила повредата в двигателя на автомобила с рег. №, че с категоричност е установено и кога е изготвен акта за изменение на техническото му състояние, както и че именно подсъдимият не е изпратил, към военно формирование – В., машината за ремонт. Пледира за потвърждаване на атакувания съдебен акт.

Военно-апелативният съд констатира, че въззивната жалба е процесуално допустима, като подадена от страна имаща право и интерес да обжалва, в срока по чл. 319,

ал. 1 от НПК. Разгледана по същество същата е **неоснователна**, по следните съображения:

Настоящият състав намира, че първата инстанция правилно е възприела фактологията по делото, основното в която е следното:

Подсъдимият бивш капитан К. И. И., от 2004 г. бил на военна служба в Българската армия и от 01.07.2020 г. до 31.06.2023 г. заемал длъжността „Началник на военно формирование – С.“. В съответствие с длъжностната му характеристика с рег. № /29.11.2021 г. в (т. VI. 1 предл. 9) утвърдена от командира на Военно-морските сили на Република България ВМС (л. 127 – л. 128, том IV от ДП) като „началник“ имал основно задължение „непосредствено да ръководи дейностите по експлоатацията, съхранението и отчета на отбранителните продукти и тяхното правилно разходване“. Съгласно чл. 152, ал. 1, т. 4 от Устава за войскова служба на Въоръжените сили на Република България командирите (началниците) отговарят за цялостното състояние на подчинените им военни формирования и са длъжни да вземат необходимите мерки за охрана на войсковите райони (обекти), опазване, съхранение, поддържане, използване и обслужване на въоръжението, техниката, боеприпасите, гориво-смазочните материали и другите материални средства“.

От 09.07.2008 г. във военното формирование бил на експлоатация специализиран автомобил с повишена проходимост (САПП) .. с рег. № с двигател № и рама №, произведен през 1978 г. – автокран до 6 тона. На 01.11.2021 г. този автомобил бил транспортиран до авторемонтната работилница (АРР) на Военноморските сили (ВМС) към в.ф. – В. за ремонт на крановото устройство и спирачната система. Там били подменени детайли, като двигателя на автомобила не бил обект на ремонтните дейности. На 26.04.2022 г. матрос Е. А. изпробвал машината след ремонт, за което се подписал в „Поръчка за ремонт“ № 20/21.03.2022 година. На 11.05.2022 г., бил издаден пътен лист с № с който автомобила да се транспортира от АРР до в.ф. – С.. На 12.05.2022 г., матрос Е. А. и ц.сл. В.А. (техник-механик) получили САПП с рег. № във в.ф. – В., извършили преглед на машината, налили охлаждаща течност – вода в охладителната система на двигателя и започнали преход от гр. В. към с. С. обл. Д.. При излизане от гр. Д., двигателят започнал да прекъсва и изгаснал. Свид. А. спрял и с ц.сл. А. преценили, че автомобила не може да продължи на собствен ход. Свид. А. докладвал на началника на военното формирование – подс. капитан К. И. и той разпоредил авариралата машина да бъде буксирана във в.ф. – С.. След докарването, автомобилът бил паркиран на открита площадка пред гаражните клетки в парковата територия.

На 17.05.2022 г., м-н М.Е., с-на П ст. Н.С. и ц.сл. В.А., след устно разпореждане на подсъдимия И., извършили оглед на причините за възникналата авария на САПП с рег. № Установили, че в шест от осем цилиндри на двигателя била постъпила охладителна течност – вода. Служителите устно докладвали за това на командира на транспортен взвод и МОЛ на автомобилната техника – оф. канд. А.А., както и на началника на формированието – подс. К. И.. Тъй като писмена заповед за назначаване на комисия която да извърши проверката не била издадена, не бил изготвен писмен акт за

изменение на качествено/техническото състояние на автомобила.

На 10.06.2022 г. началникът на формирането – подс. И., със своя Заповед №/10.06.2022 г., назначил комисия със задача да установи състояние на аварирания автомобил и да изготви акт за изменение на техническото му състояние. Комисията с председател ст. лейт. М.Д. и членове: гл. с-на М.Е. и с-на П. ст. Н.С., изготвила Акт за изменение на качествено/техническото състояние на САПП с рег. №, шаси № и двигател №, форма ПД 269 и на 10.06.2022 г. началникът на формирането подс. И. се запознал с акта, като го прочел на компютъра на свид. Е.. Актът му бил предаден за утвърждаване, регистриране и изпращане до горестоящата структура (в.ф. – В.) с цел задействане на процедурата за извършване на ремонта на машината, в АРР – В., но не бил изведен в регистратурата на формирането. След като подчинените му военнотружещите от формирането многократно му докладвали, че автомобилът трябва да се изпрати за ремонт и тъй като актът за изменение на техническото състояние на автокрана (отразяващ констатациите на комисията от 10.06.2022 г.), като инициращ документ за привездането на машината за ремонт, не бил изведен в регистратурата, по разпореждане на подсъдимия в качеството му на началник на формирането, бил изготвен отново, бил му представен за да го утвърди и изпрати до командира на в.ф. – В.. Акта бил утвърден от него на 26.09.2022 г. и бил регистриран с рег. № 1627/28.09.2022 г., с вписана дата 10.06.2022 година. В документа била посочена повреда – постъпила охлаждаща течност в цилиндриите, а предложението на комисията било за дефектация и ремонт САПП-..., която да се извърши във в.ф. – В..

Въпреки че още от 10.06.2022 г. бил напълно наясно с техническото състояние на САПП-... с рег. № – че в шест от осем-те цилиндри на двигателя има вода и машината трябва да се изпрати за ремонт, подсъдимият разпоредил на подчинените си да изчакат, тъй като моментът бил неподходящ, заради текуща проверка за друг дефектирал автомобил и поради това, че нямало свободна клетка за ремонт в АРР – В.. На 23.01.2023 г., САПП-... с рег. № бил буксиран за ремонт в ремонтната работилница (АРР) на ВМС към военно формирование – В. и на 24.01.2023 г. – приет със заявка за ремонт на автомобил № 16/24.01.2023 г., когато актът за изменение на техническото му състояние бил вписан в книгата за поръчки в АРР към в.ф. – В..

Така от 10.06.2022 г., когато комисията назначена със Заповед №/10.06.2022 г. го запознала със акта за изменение на техническото състояние САПП с рег. № (с посочване на повредата), до 24.01.2023 г., когато автомобилът бил приет в АРР към в.ф. – В., подс. И. в качеството му на началник на в.ф. – С. не изпратил своевременно автомобила за дефектация и ремонт, макар да знаел, че двигателят на машината престоява с охлаждаща течност (вода) в цилиндриения блок, а военнотружещите от формирането многократно му докладвали за предприемане на действия в тази насока.

Военно формирование – С. е подчинено на в.ф. – В.. Редът за извършване на ремонт на техниката на в.ф. – С. е посочен в т. 134 и т. 135 в Заповед №/01.11.2021 г. на командира на ВМС (л. 77 – 78 т. IV от ДП). При установяване на повреда

в дадена техника, във формирането се изготвял акт форма ПД 269 за изменение на техническото състояние от комисия, назначена със заповед на началника му. В състава на в.ф. – В. (БОП – База за обслужване и поддръжка), освен в.ф. – С., влизала и в.ф.-41 – В. (АРР – авторемонтната работилница на ВМС). При случаи с аварирала автомобилна техника, изготвения акт за изменение се предавал във в.ф. – В. и от там командирът му го разпределял към подчиненото формирование-41 – В. (АРР). Актът се завеждал единствено в книга за поръчки в авторемонтната работилница, без да се вписва в нарочен дневник и да се резолира. Видно от приложено копие от страницата на тази книга, на 24.01.2023 г. акта за изменение № 1627/28.09.2022 г. бил вписан в нея. След това била изготвена заявка за ремонт, дефектовъчна ведомост и искания за резервни части.

На 24.01.2023 г., след като САПП-... с рег. № бил приет за ремонт и в работилницата било установено, че двигателят му е блокирал вследствие на корозия в цилиндровия блок и не подлежи на възстановяване. Дефектиралият двигател на машината бил подменен с друг (ремонтиран), с какъвто ВМС разполагали. След ремонта машината, на собствен ход, била прибрана във в.ф. – С..

Видно от приложената по делото Заповед №/10.06.2022 г. (л. 80 том I от ДП) на началника на формирането (подс. И.) била назначена комисия в състав – председател ст. лейт., М.Й.Д. и членове: гл. с-на М.С. Е. и с-на П ст. Н.И.С. със задача да установи качествено/техническо състояние на САПП-... с рег. № и да изготви акт за изменение на техническото състояние форма ПД 269. Видно от Акт ПД 2698 изготвен на 10.06.2022 г., посочената повреда на САПП с рег. № е „постъпила охлаждаща течност в цилиндрите на двигателя“. Комисията предложила пълна дефектация и ремонт на автомобила, който да се извърши във военно формирование – В.. Акта бил утвърден от подсъдимия на 26.09.2022 г. и вписан в регистъра на формирането с № 1627 от 28.09.2022 година.

Видно от заключенията по съдебно авто-техническа оценителна и допълнителна съдебно-техническа експертизи, увреждането на двигателя, установено на 17.05.2022 г., е настъпило от навлязла охлаждаща течност (вода) в горивните камери (цилиндриците) му, което не било в резултат на неправилна експлоатация на автомобила. ВЛ сочи, че от настъпване на повредата на 17.05.22 г. (ВоАС ще посочи, че това е датата на установяването ѝ от специално назначената комисия) до приемането на машината за ремонт на 24.01.2023 г. е било налице утежняването ѝ, поради престояването на автомобила във в.ф. – С., без да е премахната навлязлата в цилиндровия блок охлаждаща течност – вода, а двигателят е блокирал вследствие на корозия между сегментите и работната повърхност на цилиндровите ризи, причинена от наличието на охлаждаща течност на тези места. Експертът пояснява, че на място във формирането е било възможно да се източат водата от двигателя, да се извърши „консервация“ (чрез наливане на масло) което би забавило процеса и предотвратило тотална корозия и след това да се извършва ремонт. Видно от заключението на допълнителната съдебно-оценителна експертиза, стойността на годните за употреба части от увредения двигател на с рег. № е 188,20 лв., като експерта е

категоричен, че това са детайли и части, които нямат връзка с причината за увреждането. При това положение щетата за ВМС е изчислена на сума в размер на 3024,98 лева.

По отношение на доказателствената обезпеченост следва да се посочи, че процесуалният закон не задължава въззивния съд да обективира в решението си нов цялостен и пълен анализ на доказателствената съвкупност, освен в случай, че изрази несъгласие с някои от фактическите и правни изводи на първостепенния съд. В тази насока ВоАС, след собствена комплексна преценка на събраните по делото доказателства ще отбележи, че изцяло подкрепя доказателствения анализ на първата инстанция и счита, че описаната фактическа обстановка се установява от: частично от обясненията на подсъдимия, свидетелските показания, проведените очни ставки, съдебно авто-техническата и оценителната експертиза ведно с фотоалбума, допълнителната съдебно-техническа експертиза допълнителна оценъчна експертиза, Акт за изменение на качествено (техническото) състояние, Заповеди на началника на в.ф. – С., пътни листи, кадрова справка, служебно-личностна характеристика, длъжностна характеристика, справка съдимост. Доказателствената дейност първата инстанция е осъществена при спазване на разпоредбите на процесуалния закон, което е дало възможност за формиране на решение по фактите, основано на цялостен анализ и при спазване на правилата на формалната логика. Всички доказателства кредитирани от ВС – Сливен и от настоящия състав, по същество са безпротиворечиви, взаимно допълващи се в логична връзка и последователност едно спрямо друго, а обсъдени в процеса на верификацията им поотделно и в тяхната съвкупност, по безспорен начин установяват главния факт в процеса.

Настоящият състав ще акцентира, че от обясненията на подсъдимия се изяснява, че видял на компютъра на свидетеля Е. още на 10.06.2022 г. акта за изменение на качествено (техническото) състояние на процесната машина, че му бил представен за утвърждаване на 28.09.2022 г. и установил че не е изведен в регистратурата. Относно твърденията на подсъдимия, че докладвал на прекия си началник (този на в.ф. – В.), но тъй като нямало свободна клетка в АРР на ВМС, аварирания автомобил не бил изпратен там за ремонта, ВоАС ще отбележи, че в тази насока липсват писмени доказателства, а в показанията си свид. Я. (бившият началник на подсъдимия) пояснява, че ръководството на цялата тази дейност по изпращане на техника за ремонт се осъществява от командира на поделението (началника на военното формирование – в случая подс. И.) и това, дали е докладвал на старшата инстанция, не сваля отговорност от него. Свидетелят твърди също, че АРР разполагала с 4-5 души, които извършват ремонти на цялата техника, която е в северната част на флота и няма спомен да е имало някаква пречка 6 месеца да не се приема „този“ за ремонт, а при наличие на необходимата документация, техника за ремонт може да бъде приета веднага, но да не се обслужи и „да стои в двора“, като имало случаи техника да е престоявала при тях 3-4, дори 7-8 месеца. Затова на обясненията на подсъдимия в този им част – че е изпълнил задълженията, като е докладвал на началника си, но автомобила не е изпратен в АРР по обективни причини (липса на свободна клетка), не следва да се дава

кредит на доверие, тъй като представляват защитна теза, която освен че не намира опора е и в явно противоречие с цялата събрана по делото доказателствена съвкупност.

При така установената фактическа обстановка, решаващият съд е направил верен правен извод, че с деянието си подс. бивш капитан К. И., и от обективна и от субективна страна, е осъществил състава на престъплението по чл. 388, ал. 1 от НК, като в качеството си на длъжностно лице „началник на военно формирование – С.“, което отговаря за поддръжката и експлоатацията на поверената му автомобилна техника, през периода 10.06.2022 г. – 24.01.2023 г., във военно формирование – С., по непредпазливост не изпълнил служебните си задължения, съгласно чл. 152, ал. 1, т. 4 от Устава за войскова служба на Въоръжените сили на Република България – „командирите (началниците) отговарят за цялостното състояние на подчинените им военни формирования и са длъжни да вземат необходимите мерки за охрана на войсковите райони (обекти), опазване, съхранение, поддържане, използване и обслужване на въоръжението, техниката, боеприпасите, гориво-смазочните материали и другите материални средства“ и в т. VI. 1, предл. 9 от длъжностната му характеристика с рег. №/29.11.2021 г., утвърдена от командира на ВМС – „Непосредствено ръководи дейностите по експлоатацията, съхранението и отчета на отбранителните продукти и тяхното правилно разходване“, не изпратил своевременно за дефектация и ремонт във в.ф. – В. поверената му автомобилна техника САПП-..., с рег. №, след установена на 10.06.2022 г. повреда в двигателя с Акт за изменение на техническото състояние форма ПД 269, с рег. № 1627/28.09.2022 г., двигателят му престоял дълго време с охладителна течност в цилиндрите, корозирал и бил заменен с друг, вследствие на което настъпили вредни последици за ВМС на стойност 3024,98 лева, като извършеното не представлява по-тежко престъпление.

ВоАС споделя напълно мотивите, изложени от решаващия състав и също счита, че в казуса безспорно е установено, че подсъдимият за периода от 01.07.2020 г., до 31.06.2023 г. е бил длъжностно лице по смисъла на чл. 93, т. 1 от НК, като е изпълнявал длъжността „началник“ във военно формирование – С.. Съгласно длъжностната му характеристика като „началник“ той имал основно задължение „непосредствено да ръководи дейностите по експлоатацията, съхранението и отчета на отбранителните продукти и тяхното правилно разходване“, а съгласно чл. 152, ал. 1, т. 4 от Устава за войскова служба на Въоръжените сили на Република България командирите (началниците) отговарят за цялостното състояние на подчинените им военни формирования и са длъжни да вземат необходимите мерки за охрана на войсковите райони (обекти), опазване, съхранение, поддържане, използване и обслужване на въоръжението, техниката, боеприпасите, гориво-смазочните материали и другите материални средства“, т.е. в конкретния случай подсъдимият И. се явява ръководителя/началника, който отговаря за цялостната дейност във военното формирование и в неговата компетентност и отговорност е да осъществява контрол, да взема решения, да налага мерки и отдава разпореждания включително и по организацията, свързана със своевременното ремонтиране на процесния автомобил.

Настоящият състав ще уточни, че САПП-... с рег. № е отбранителен продукт, съгласно Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на ЕС – „Отбранителен продукт е изделие, технология или системно организирана услуга, с пряко предназначение за сигурността и отбраната, притежаващи възможности за използване, самостоятелно или в система, от други изделия и/или услуги за нуждите на сигурността и отбраната, които са в обхвата на списъкът на свързаните със сигурността и отбраната продукти, Приложение СО ба. „Сухопътни транспортни средства и компоненти за тях, специално предназначени или модифицирани за военна употреба“.

По делото е установено също така, че след буксирането, поради технически проблем на САПП-... с рег. №, във в.ф. – С., още на 17.05.2022 г. бил извършен оглед на двигателя на процесната машина, било установено, че в 6 от 8-те цилиндъра има вода и подс. И. бил уведомен устно за това. Специално назначената комисия установила качествено/техническо състояние на САПП-... с рег. №, шаси № и двигател №, бил изготвен Акт за изменение на техническото състояние форма ПД 269 от 10.06.2022 г. с посочена повреда – постъпила охлаждаща течност в цилиндрите на двигателя, комисията предложила дефектация и ремонт на машината, която да се извърши във в.ф. – В.. За акта било докладвано на подсъдимия и той се запознал с него още на 10.06.2022 г. на компютъра на свид. Е., утвърдил го на 26.09.2022 г. и бил вписан в регистъра с № 1627 от 28.09.2022 година. Установено е също така, че действителното привеждане на САПП-... с рег. № в АРР на ВМС (към в.ф. – В.) било осъществено едва на 23.01.2023 г. и на 24.01.2023 г. – машината била приета за ремонт. През целия период 10.06.2022 г. – 24.01.2023 г., през който подсъдимият знаел в какво конкретно се състои повредата на двигателя на автомобила и че е необходимо да бъде отремонтиран в АРР на ВМС, той не предприел действия в тази насока, като уведомявал свидетелите Е., С., А., че процесната машина ще бъде изпратен за ремонт по-късно. Периода в който той е бездействал е започнал на 10.06.2022 г. – когато му било докладвано за резултатите от извършената проверка и се е запознал от компютъра на член на комисията Е. с Акт ПД 269 от 10.06.2022 г., в който точно е посочена повредата – постъпила охлаждаща течност в цилиндрите на двигателя и е направено предложение за пълна дефектация и ремонт на САПП с рег. №, която да се извърши във военно формирование – В.. Този период е приключил на 24.01.2023 г. – с приемането на машината в АРР на ВМС.

Безспорно корозията в двигателя (предвид заключението на ВЛ по САТТОЕ) поради навлязла охлаждаща течност (вода) в горивните камери (цилиндрите), което не било в резултат на неправилна експлоатация на автомобила, а на авария. От установяването на резултата от повредата на 17.05.22 г. до приемането на машината за ремонт на 24.01.2023 г. (т.е. вкл. и през инкриминирания период започващ от 10.06.2022 г.) е било налице утежняване на тази повреда, вследствие на престояването на автомобила във в.ф. – С., без на двигателя да се извърши „консервация“ – премахване на навлязлата в цилиндричния блок вода и наливане на масло. Това е довело до блокиране на двигателя, като следствие на

корозия между сегментите и работната повърхност на цилиндровите ризи, причинена от наличието на охлаждаща течност на тези места. По делото е установено, че в следствие на настъпилата корозия и блокиране на двигателя, той дефектирал напълно и се наложило подмяната му, като ВЛ е изчислил размер на вредата причинена на ВМС – сума в размер на 3024,98 лева.

Настоящият състав счита, че в конкретния случай неизпълнението, на служебните задължения от подс. И., като началник на военното формирование, а не като пряк изпълнител обслужващ военната техника, е в причинна връзка с настъпилите вредни последици. По делото няма спор, че именно той, през инкриминирания период е бил „Началник“ на военно формирование – С. и в неговите правомощия е било да се организира изпращането на машината за ремонт в АРР. Въз основа на тези факти, както правилно е преценил и ВС – Сливен, може да се направи обоснован извод, че подсъдимият И., в качеството му на военно длъжностно лице, след като е узнал, че има проблем с двигателя на САПП с рег. №, не е изпълнил служебните си задължения, визирани в длъжностната му характеристика и в Устава на ВС като не е организиран отремонтването на процесния двигател във в. ф. – В.. През този период от 10.06.2022 г. до 24.01.2023г. е корозията е довела до блокиране на двигателя, което е наложило подмяната му, като е причинена вреда на ВМС в размер на 3024,98 лева.

От субективна страна подсъдимият И. е извършил деянието виновно при форма на вина непредпазливост – небрежност, тъй като не е предвиждал настъпването на неговите обществено опасни последици, но е бил длъжен и е могъл да ги предвиди.

Тук настоящият състав счита за необходимо да отбележи, че правилно Военно-окръжна прокуратура – Сливен е привлякла подсъдимия и правилно решаващият съд го осъдил за „военно престъпление“ по чл. 388, ал.1 от НК, а не за „безстопанственост“ по чл. 219 НК. Съгласно указаното в Постановление № 7 от 23.12.1976 г. по НД № 10/1976 г. на Пленума на ВС, т. 5 „Съставът на чл. 388 НК (сега чл. 388, ал. 1 НК), независимо че се намира в главата за „военни престъпления“ и предвижда общо длъжностно престъпление със субект военно длъжностно лице, не е специален по отношение на чл. 219 НК. Затова при безстопанственост, извършена от военно длъжностно лице, деянието следва да се квалифицира по чл. 219 НК, а не по чл. 388 НК“. В случая обаче, от деянието на подсъдимия настъпилите вредни последици за ВМС на стойност 3024,98 лв., не покриват критериите за „значителни вреди (повреди, щети)“ които биха довели до квалификация на процесното деяние като такова по чл. 219 НК. Според настоящият състав, определянето на значителността на вредите от престъплението следва да се осъществи на базата на конкретен паричен еквивалент, аналогичен на възприетия по т. 1 на ТР №1/1998 г. на ОСНК – четиринадесет минимални работни заплати към момента на извършване (или довършване) на инкриминираното деяние (в този смисъл и Решение № 45/2009 г. по НД № 658/2008 г. НК II НО ВКС, Решение № 76/2010 г. по НД № 679/2009 г. НК III НО ВКС и др.). Към 24.01.2023 г., съгласно ПМС № 497/29.12.2022 г. от 01.01.2023 г. размера на минималната месечна работна заплата за страната е бил 780 лева. В случая, настъпилите вредни последици за

ВМС са на стойност 3024,98 лв., не надвишават сумата от 10 920 лв., ерго – нито по абсолютна равностойност, нито по относителна (ноторен факт, в сравнение с останалото имуществото в патримониума на Военноморските сили на Република България чрез в.ф. – С.), вредите не покриват признака „значителни вреди“.

По отношение на деянието по чл. 388, ал. 1 от НК следва да се отбележи, че съгласно ТР № 6/15.11.1973 г. понятието „вредни последици“, употребено в Наказателния кодекс, е по-широко от понятието „вреди“. Този квалифициращ белег няма легално определение и обхваща не само имуществени вреди, но и всички други последици от неимуществен характер с негатив за обществото (доколкото накърняват установения законов ред, правния статус на длъжностните лица и гражданите, създавайки недоверие към държавата, финансовата и стопанска система). В случая ВОП – Сливен е предявила обвинение на подсъдимия, като е визирала само имуществените вредни последици, без да засегне въпроса за настъпилите и неимуществени такива – ВМС е бил в продължителна невъзможност да разполага със специализираната техника, подсъдимият не е спазил правила регламентиращи документооборота във военното формирование и с поведението си е създавал недоверие към авторитета на командния офицерски състав, който следва да е за пример на подчинените си при командно структурираната БА. Съответно – правилно в случая решаващият съд не взел предвид и не коментирал вредни последици от неимуществен характер, в резултат на неизпълнението на задълженията по служба от подсъдимия. Няма спор, че е недопустимо съдилищата да установяват и преценяват нови, непредявени по надлежния ред обстоятелства от съществено значение за съставомерността на инкриминираното деяние, защото са ограничени от обхвата на обвинението, формулирано с обвинителния акт, и нямат процесуална възможност да го надхвърлят с факти, по отношение на които подсъдимият не се е защитава. Извън това обаче, за съдът не съществува ограничение за съобразяване на наличието на допълнителни вредни последици (над обвинителната рамка) при формиране на решението си за определяне на наказанието.

В хода на производството пред първата инстанция решаващият съд е дал убедителни отговори на множеството релевирани възражения. Макар и част от тях да се преповтарят от защитата във въззивното производство, настоящият състав ще им отговори отново, в изпълнение на задълженията си по чл. 339, ал. 2 от НПК.

Несъстоятелно е възражението на защитата, че по делото не е изяснено как процесния камион е бил обслужван и какво е било техническото му състояние, щом е аварирал веднага след като е бил ремонтиран, че е бил към края на своя експлоатационен цикъл и практически счетоводната му стойност е била на нула. По делото е без значение каква е причината за първичната повреда на автомобила при движението му от АРР към в.ф. – С., т.к. обвинението обхваща период след това и касае неизвършени действия от подсъдимия, довели до пълната дефектация на двигателя му, поради престояване с охлаждаща течност в цилиндрите му, след тази авария. Видно от заключенията на назначените съдебно-автотехническа оценителна и допълнителна съдебно-техническа

експертизи, процесното увреждане на двигателя е настъпило от навлязла охлаждаща течност (вода) в горивните камери (цилиндрите) му, което не било в резултат на неправилна експлоатация на автомобила. Соченото, че практически счетоводната стойност на автомобила е била нула, е предположение на защитата, което не намира опора в доказателствата по делото и противоречи на установеното, че щетата за ВМС възлиза на сума в размер на 3024,98 лева.

Несъстоятелно е възражението на защитата, че не е установено кога е започнал корозионния процес в двигателя на автомобила. По делото е безспорно, че след аварията, на 17.05.22 г. е установена каква точна е повредата и според експертното заключение, в следствие двигателят е дефектирал поради корозията между сегментите и работната повърхност на цилиндровите ризи, причинена от наличието на охлаждаща течност на тези места. В съдебно заседание експертът е посочил, че е било възможно да се източи водата от двигателя и да се извършат определени действия чрез наливане на масло. Така също – престояване на машината без „консервация“ във в.ф. – С. до 24.01.2023 г., е утежило тази повреда и поради настъпилата корозия и блокиране, двигателя е дефектирал напълно и се наложило подмяната му.

Несъстоятелно е възражението на подсъдимия, относно стойността на щетата. Според експертното заключение на САТОЕ и допълнителната съдебно оценителна експертиза, стойността за отстраняване на вредата настъпила в резултат на корозията възлиза на 3024,98 лева и е изчислена след като е приспадната сумата от 188,20 лв. – цената на годните за употреба части от увредения двигател на с рег. № Тук експертът е категоричен, че това са детайли и части от увредения двигател, които нямат връзка с причината за повредата му.

Несъстоятелно е възражението на защитата, че подсъдимият не е бездействал, тъй като е назначил комисия, а комисията 3 или 4 месеца не са съставили акт за изменение. Няма спор че, подсъдимият е назначил комисия, която го запознала с резултата от проверката на състоянието на двигателя, но именно след това той, макар и да е бил напълно наясно с констатациите като се е запознал с Акт ПД 269 от 10.06.2022 г. (в който е посочена повредата и е направено предложение за ремонт на САПП с рег. №, който да се извърши във в.ф. – В.), той не е предприел действия в изпълнение на служебните си задължения като началник визирани в Длъжностната му характеристика и в Устава ВС на БА – не е организирал изпращането за ремонт на процесния двигател в АРР на ВМС. Именно това му бездействие е визирано от обвинението и обхваща периода след назначаване на комисията и узнаване от негова страна от констатациите от тяхната дейност. Твърденията му, че горестоящия началник (свид. полк. Я.), му указал да изчака, тъй като няма свободна клетка за ремонта му в АРР на ВМС, не намират подкрепа в доказателствата по делото, вкл. и при непосредствения разпит на свидетеля от решаващия състав. Факта, че подсъдимият е разпоредил да се формира комисия, която да извърши преглед на машината и това дали е докладвал устно на прекия си началник полк. Я. за проблема, не го освобождава от отговорността му да изпълни задълженията си като началник на формирането. В такава

насока и възражението, че първата инстанция не е съобщила какви са задълженията на подсъдимия, като под него в йерархията има зам.-началник по логистиката и още много длъжностни лица, които не са изпълнили задълженията си, също не може да бъде споделено от въззивната инстанция. Безспорно логистикът отговаря за всички материални ресурси във военното формирование, а материалноотговорното лице на парковата територия (МОЛ) – за експлоатацията и поддръжката на самата машина, но само и единствено началникът на формированието (в случая подсъдимия) е този, който може да разпорежи авариралия автомобил да се изпрати на ремонт в АРР, като само той (а не които и да е от подчинените му) може да взема токова решение. През целия инкриминиран период подсъдимият е изпълнявал длъжността „началник на военно формирование – С.“ и именно той, в съответствие с длъжностната му характеристика, имал основно задължение „непосредствено да ръководи дейностите по експлоатацията, съхранението и отчета на отбранителните продукти и тяхното правилно разходване“, а като командир (началник) съгласно чл. 152, ал. 1, т. 4 от Устава за войскова служба на Въоръжените сили на Република България – отговаря за цялостното състояние на подчиненото му военно формирование и е длъжен да вземат необходимите мерки за поддържане, използване и обслужване на техниката. Факт е, че в йерархията под подсъдимия има и други длъжностни лица със задължения по обслужването на техниката и конкретно на процесния автомобил, но тук ВоАС ще посочи, че единствено в правомощията на обвинителната власт е да прецени техните действия/бездействия и да привлече някого (самостоятелно или наред с подсъдимия) към наказателна отговорност и за какво конкретно деяние. С обвинителния акт Военно-окръжна прокуратура – Сливен е очертала обвинителната рамка и дали, освен от подсъдимия, има извършени и от кого други деяния, не е предмет на обсъждане в настоящото производство.

Несъстоятелно е възражението на защитата, че не е ясно кой точно е процесния двигател (не приобщен като веществено доказателство по делото) на когото е извършена експертизата, предвид грешки в обвинителния акт и в съдебно-техническата експертиза по отношение на номера му. По делото е установено по безспорен начин, че в настоящото наказателно производство се касае за дефектирането на двигателя именно на САПП с рег. № с двигател № и рама № Макар и посочен в експертизата „74885“, а в обвинителния акт „74695“, във всички документите приложени по делото, касаещи процесния автомобил (формуляр за автомобил с рег. №, актове за изменение на техническото състояние, заповеди и др.) е отбелязано, че номерът на двигателя е „.....“, т.е. по делата няма никакво съмнение кой точно е процесния двигател по обвинението и за който са изготвени експертизите, а именно – на САПП с рег. № с двигател № и шаси Допуснатите техническа грешки касаят само единия от идентифициращите признаци относими към индивидуализацията на процесния двигател и не поставят в невъзможност подсъдимия и защитата да разбират параметрите и да противодействат адекватно на обвинението. ВоАС подкрепя изложеното и от първата инстанция по отношение на сгрешената дата от експерта (посочил, че огледа е осъществен на 14 юни 2023 г.) и няма какво повече да добави към посоченото от ВС – Сливен.

Относно направеното възражение за заинтересованост на свидетелите, съдът намира същото за неоснователно. Те са дали показания след като са били предупредени за наказателната отговорност която носят по чл. 290 НК и са обещали да говорят истината. Анализирайки поотделно и в тяхната съвкупност показания им, настоящият състав не констатира противоречия вътрешни и помежду им, нито непоследователност и склонност за изопачаване от страна на разпитаните лица. Свидетелските показания не противоречат и на приобщените по делото писмени доказателства, като са и в унисон със заключенията на ВЛ по САТОЕ и допълнителната такава. Изтъкнатото от подсъдимия и защитника, че свидетели имали интерес да твърдят, че именно подсъдимият е виновен, защото ако той бъде оправдан може и трябва да се върне обратно в армията и не се знае дали няма да е командир на същото военно формирование, е една хипотетична възможност, но без да се налични реални данни, не може да се презумира пряка или косвена тяхна заинтересованост.

Несъстоятелно е възражението на подсъдимия по отношение на стойността на изчислената щета, предвид, че са останали годни за ползване детайли от дефектирания двигател. Видно от заключението на допълнителната съдебно-оценителна експертиза, стойността на годните за употреба части от увредения двигател на с рег. № е 188,20 лв., като експерта е категоричен, че това са детайли и части, които нямат връзка с причината за увреждането. При това положение щетата за ВМС е изчислена на сума в размер на 3024,98 лева.

Предвид изложеното, ВоАС счита, че правилно първата инстанция е преценила, че подс. бивш капитан К. И. и от обективна и от субективна страна е осъществил състава на престъплението по чл. 388, ал.1 от НК.

За това престъпление, на основание чл. 388, ал. 1 от НК и чл. 55, ал. 1, т. 2, б. „б“, вр. чл. 37, ал. 1, т. 2, вр. чл. 42а, ал. 2, т. 1 и т. 2 от НК, ВС – Сливен е наложил на подс. И. наказание „Пробация“ като съвкупност от мерки за контрол и въздействие върху осъдения без лишаване от свобода, а именно: на основание чл. 42а, ал. 2, т. 1, вр. чл. 42б, ал. 1 от НК пробационна мярка „Задължителна регистрация по настоящ адрес“ за срок от шест месеца, с периодичност на явяване и подписване пред пробационен служител два пъти седмично и на основание чл. 42а, ал. 2, т. 2 от НК – „Задължителни периодични срещи с пробационен служител“ за срок от шест месеца.

ВоАС не подкрепя решението, наказанието бъде определено при условията на чл. 55 от НК – при наличие на многобройни смекчаващи вината обстоятелства, посочени от първата инстанция: чистото съдебно минало на подсъдимия; добрите характеристични данни; обстоятелството, че деянието се явява изолиран случай в поведението му; младостта му и това че същият е уволнен от БА и му предстои реализация в живота. Чистото съдебно минало и добрите характеристични данни на подс. И. безспорно смекчават отговорността му, но това, че деянието се явява изолиран случай по същество е повторно отчитане на тези обстоятелства, а посоченото, че същият е в млада възраст и е уволнен от БА и му предстои реализация в живота, неправилно са приети за смекчаващи такива. Специално по отношение

на отчетената младост, ВоАС ще отбележи, че към периода на деянието подсъдимият е бил на 42 г. и по Класификацията на Световната здравна организация (СЗО) попада във възрастова група „млада възраст – 15-44 години“. За нуждите на наказателното производство обаче, това не може да се приеме за „крехка“ младежка възраст (близка до непълнолетието) в която човек е възможно по-лесно да предприеме неправомерни действия, които да се отдадат на недостатъчно равнище на емоционална и социална зрялост на личността му, ограничаващо способността му да преценява адекватно и разумно възможните рискове от поведението си. Така също, към периода на деянието, подсъдимият е бил и с дълъг стаж (почти 20 г.) като офицер и командир от БА – фактори обуславящи възможността му да формира правилни професионални и ръководни решения. Наред с изложеното, както се коментира напред в изложението, е възможно да се отчетат и отегчаващи отговорността на подсъдимия обстоятелства – факта, че е бездействал през значим период от време (класическо продължено престъпление), през който за ВМС е било невъзможно да разполага със специфичната специализирана техника (автокран), както и че той е бил началник, който трябва не само да спазва, но и да контролира прилагането на всички правила регламентиращи документооборота във военното формирование, а с поведението си като командир, да бъде за пример на подчинения му личен състав, както и че същият не изразява съжаление за извършеното. Всичко това е следвало да се отчете от решаващия съд като отегчаващи вината обстоятелства. Ерго – с оглед конкретика на делото, ВоАС не открива наличието са многобройни смекчаващи отговорността на подсъдимия обстоятелства. Въпреки това, предвид липсата на съответен протест от прокуратурата, въззивната инстанция е в невъзможност да интервенира върху наказанието, в посока на неговото утежняване по вид (при приложение на разпоредбата на чл. 54 НК), или по размер (при приложение на чл. 55 от НК).

В съответствие с изхода на делото, на основание чл. 189, ал. 3 от НПК, правилно подс. И. е осъден да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Военен съд – Сливен сумата в размер на 1307,34 (хиляда триста и седем лева и тридесет и четири стотинки) лева деловодни разноси; в полза на РС „Военна полиция“ – В. сумата в размер на 400,00 (четиристотин) лева за съдебно авто-техническа и оценителна експертиза и в полза на Военно-окръжна прокуратура – Сливен сумата в размер на 475,83 (четиристотин седемдесет и пет лева и осемдесет и три стотинки) лева за допълнителна съдебно техническа експертиза. Правилно ВС – Сливен е постановил, веществените доказателства, приложени по делото, да се унищожат като вещи без стойност, след влизане в сила на атакуваната присъда.

Предвид всичко изложено, настоящият състав не намира основания за отмяна или изменение на атакуваната присъдата, която като правилна и законосъобразна, следва да бъде потвърдена.

Водим от гореизложеното, на основание чл. 338, вр. чл. 334, т. 6 от НПК,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Присъда № 9/11.09.2024 г. постановена по НОХД № 16/2024 г. по описа на Военен съд – Сливен.

Решението може да се обжалва и протестира пред Върховния касационен съд на Република България, в петнадесет дневен срок от получаване на съобщенията за изготвянето му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____